

DISPUT
ETRE AR MARO
HAC AN DEN YAOUANQ.

AR MARO.

CETE me eru, va mignon,
Da ober did renta réson
Demeus da vue tremenet;
Scuis eo Doue ouz da velet.

AN DEN YAOUANQ.

Autrou Doue, piou eo emân
A zo deut qen dizônj amân?
Va speret a zo oll troublet
Gant epouvant eus e glêvet.

AR MARO.

Petra lavares, va mignon?
Lêz da spont, ha cont da réson.
Ha na vouies-te qet erva i
E teujen abred po divczad?

AN DEN YAOUANQ.

Allas! sivoas, ne vouien qet
E tleac'h donet qen abret;

2

Me zônje din, pa voan dispos,
Ne varvjen qen e vijen còs.

AR MARO.

Mes alies e poa clévet
Ne meus biscoas den espernet,
Hac e tleàn an oll falc'had,
Còs ha yaouanq eus a bep oad.

AN DEN YAOUANQ.

Allas! sivoas, en joa ar bed
E voa va speret ocupet:
Em yaouanqis voa va fianç,
Hac em mignonet va esperanç.

AR MARO.

Penos, den sot hac aheurtet,
Ne voas-te qet avertisset
Da reformi da voal vue,
Pa ne voas qet sur a un de?

AN DEN YAOUANQ.

Allas! me vel òn faziet;
Mar plij ganéc'h, c'hoas deportet:
Roit din ur blavez termen,
Ma rin qent mervel pinijen.

AR MARO.

Penos e fell dide ober
Pinijen en qen bér amzer,
Pa ne c'heus grèt bete vrèmàn,
Ha te pell zo var ar bed-màn?

AN DEN YAOUANO.

Me bromet d'éc'h, a dra certain,
 E rin prontamant pinijen
 Da repari va yaouanqis.
 Ma roit dia termen ur mis.

AR MARO.

Avoalc'h ec'h eus bet a amzer,
 Ma carjes ober da zever;
 Mes ne alles pelloc'h appel:
 Eru an heur, ret é mervel.

AN DEN YAOUANO.

Pe n'en dè get ho polonte
 Va lezel quit-se en bue,
 Mar plij ganéc'h, da vianàn,
 Un devez c'hoas a c'houlennàn.

AR MARO.

Harçal bremâ paciantet:
 Eru an heur, ret é monet;
 Rac-se-ta, s'oj es coall vue;
 Ret é monet dirac Doue.

AN DEN YAOUANO.

Penos eta, mervel zo ret
 A greiz va nerz ha va yec'hel!
 Penos quillât va dessionion,
 Va joa, va c'herent, va maïou?

AR MARO.

Diveat out bremâ da vouela,

Homàn é da heur divea:
E zàn da rèi did an tol marvel;
En heur-mâ e renqes mervel.

AN DEN YAOUANO

*E c'houlèn sicour digant e guerent
ha mignonet.*

O va c'herent ha mignonet,
En han' Doue va zicouret;
Scòet oun gantàn d'ar maro:
Deut d'am zicour, hastit afo.

AR GUERENT HAC AR MIGNONET.

Evit bremàn ne allomp qet,
Beza hon eus affet bresset;
Pa retornimp, ni a velo,
N'oc'h eus qet a féçon maro.

AR MARO.

Güel, den zot ha den abeurtet,
Petra respont da vignonet!
Anzao bremàn, den diavis,
Peguer tromplus é yaouanqis!

AN DEN YAOUANO.

Güir a larit, me zo tromplet
Gant yaouanqis ha mignonet:
Bremàn me ro dé mit mallos;
D'am oll maleur e zint bet caus.

AN DEN YAOUANQ

*E c'houlen sicour digant Doue hac
ar Verc'hez.*

Me ho suppli, ô va Jesus!
Ha c'houi, Güerc'hez, Mam druezus,
Me ho ped, dre ho madelez,
D'am zicour c'hoas, me, pec'her qez.

AN AUTROU-DOUE.

Penos ec'h eus an assuranc
Da c'houlen ouzomp assistanc?
Bepret out bet hon adversour;
Petra ve demp-ni da zicour?

AN DEN YAOUANQ

E c'houlen sicour digant ar Zent.

O Sent, mignonet da Zoue,
Ho pet truez ous va enel
Gant an oll oun abandonet;
En han' Doue va zicouret.

AR ZENT.

Penos ec'h eus an hardisson
Da c'houlen hor protection?
Ne c'heus qet miret hor goueliou,
Nac imitet hor vertuziou.

AN DEN YAOUANQ

*E c'houlen sicour digant e Ael-mad.
O va Ael-mad! ô va den qer!*

Va gardien en peb amzer,
M'ho ped va sicourit brema
Em necessite diveza.

AN ÆL.

Qement a ellen ameus grêt
Bete vremen en da aindret;
Poent e zeo din d'abandoni.
Pa ne c'heus qet sentet ouzin.

AN DEN YAOUANQ.

Me vel ervad e tremenet
Va amzer da veza sicouret;
Bebet e meus en libertin,
Doue a rent justic erfin.

Em maro em diles Doue,
Pa'm boa'n dilezet em bue;
Resistet meus d'e oll graçou,
Hac em refus em goulennou.

AN DEN YAOUANQ.

E quittât e guerent hac e vignonet.

Dilezet oun en abandon;
N'en deus mui evidon pardon.
Adieu, qerent ha mignonet,
Adieu, bed fall ha milliguet.

AN DEN YAOUANQ

E quittât joaüstet ar bed-mân.
Adieu, grandeur ha bombançeu,

Enoriou vên ha triomphou;
 Adieu d'an traou eus an douar;
 Adieu d'an eê, adieu d'e c'hloar.

Mallos d'ar vam, mallos d'an tad
 A zo bet ouzin qen ingrat,
 M'o deus grêt din coll va ene,
 D'am beza lezet em liberte.

E zân da veza entêret
 En ifern gant an dud daonet,
 Da lesqi ebars er flammou,
 Da james gant an diaoulou.

Ha possubl ve, ô va Doue,
 E serfec'h ouzomp dôr an eê!
 Obtenit demp, ô va Zalver?
 Eur plaç en ho cloar eternal,

FIN

RECIT

*Composet a nevez var sujet eun exempl
 êruet gant tri maleurus.*

Var ton an Uzallier.

BRETOKET, me ho suppli, tostait da
 glêvet
 Eur recit eus eun exempl a neve êruet
 Gant tri maleurus impi, cruel ha dirêson,

Enemroet d'andiaouleusa greizo e'halon.

Er bloa mil eiz cant ugent, er guær.
eus a Boulen,

Evit rêi sclêr da entent dirac ar gristenien,
Qement den em selaouo hac a zo badeet,
Oc'h ober reflexion a vezo estonet.

En eizvet deiz varnuguent demeus a
vis güenver,

En deveziou molarje, evit explica sclêr,
E voa an tri maleürus en eun hostaliri,
Eus al liqueuriou güella ouz en em zervichi.

Ha pa voe leun o c'horfou, o deveus
concluet

Etreze gemer mascou evit mont da redet;
Daou ané o deus laget var o c'heinou cre-
c'hen,
Da c'holo o habijou, ha qerniel var o fen.

An drivet eus aneze ê ar maleürussa :

Pa voa e gamaradet o vonet digantâ,
E sônjas mont d'ar garnel, hac en deveus
fourret

E bean en eur penn maro; eüzus voa
da velet.

En toullou e zaoulagad ec'h alum flam-
boezou

Evit monet da redet partout dre ar ruyou;
Ar vugale a zaille partout aroc deân,

Nemet an dud résonabl a dec'he dirazàn.

Ober a rejont o zro hep en em rancontri,
 Var eur c'horn demeus a guër en em
 gavjont o zri,
 Hac eoa o deus galvet ar zent hac an æle,
 Hac hor Zalver biniguet da rent a brezeldé.

Dre ar boez eus al langach o deveus
 prononcet
 A enep hor Mestr divin hac hor Mam
 biniguet,
 E soas un tarz curun azione'h dè qer
 ponner,
 Qen a ra eur grenaden an oll ties e qer.

Spouronet eo calonou an oll habitantet
 O sònjal e voa èru ar fin demeus ar bed ;
 Penevert m'o deus clèvet an declaration,
 E voant prest da berissa en spont hac en
 eston.

Distrèi a ra'r maleurus da zigas d'ar
 garnel
 Ar penn maro voa gantàn d'e blaç, an
 den cruel !
 Hac e teuas d'e bedi, o trei e guein dezàn,
 Dont an deiz varlerc'h d'e di evit coania
 gantàn.

Ac'hane e teu d'ar guær da guemeret
 repos,
 Hac e za en e vele ar rest demeus an nos ;

10

Mes ne alle qet cousqet gant an anaon
mat,

E voa gantàn tourmantet o tonet d'e biqat.

Hep beza bet discléryet da nicun eus
e dy

E furi, e hardisson hac e ifronteri,

E zas gante assambles d'ar parc da la-
bourat,

N'ell qet reposit, pa sònj en e grim de-
testabl.

Da nòs pa voa azeet gant e dud diouz
an dol,

Ec'h éru ar penn maro da darc'hat var
an nor,

Hac outàn ar relegou dre buissanç Doue,
Pere voa ouz en douguen entre m'oa
en bue.

An hini a zo savet da zigueri dezàn,
Ouz er gûelet oc'h antren, a deus da
gouezàn;

Cregui ra an dud ennàn en avis e zével,
Qement e voa spouronet, m'en deus
renqet mervell

Avanç a ra an Anaon, hac en deus
lavaret :

Chomit, va zud, da goania, ne genit
den ebet ;

Ouzit e ràn va c'hombat, va c'homper
maleurus,

Va gûelet a res bremâ en eur stad perillusl

Petra e teus gonzet evit va zourmanti ?
 Elec'h pedi evidon, e cresques va anui :
 Goulen pardon ouz Doue eus da goal
 bec'hejou ;
 Meritet ec'h eus beza dispennet a beziou.

Ar mûia tra am glac'har, nonobstant
 d'am oll boan,
 Eo ar galonad o do ha da dad ha da vam,
 O velet o deus maguet ur buguel libertinl
 Ha gûelet en difframma, ô Doue, pebes finl

Daou zevez goude ma voa an exempl
 êrnet,
 E varv e dad hac e vam, gant glac'har
 sezisset.
 Cetu maro pêvar den demeus ar memes ti ;
 Pedomp Doue evito hac ar Verc'hez Vari.

An den-mân a voa oajet a bemp bloas
 varnuguent.
 Ho pedi râp, tud yaouanq, da guemeret
 exempl
 Da bellât diouz an danger ha goal gomp-
 gaunes,
 A zo cos da vil maleur ha mil fallagries.

Pa glêoezaou gamarad peseurt punition
 En eus bet ar maleurus goude e hardisson,
 E quittaont o moyen, ha mont er mes
 o brô,

Evit ober pinijen ar rest eus o deiziou.

Ha c'houi, tadou ha mamou o deveus
bugale,

Corrijit hac instruit, ha bet soign aneze ;
Rac m'ar manqit varneze, abret pe divezat
E rint dezo o-unan ha dec'h goalgalonad.

Goulennomp digant Doue hac hor
mam ar Verc'hez,

Hon led er barados goude ar fin hor buez
Da renta meleudiou d'hor Zalver benignet
Epad an eternite bars en e eürusdet.

F L N.

